

Kastanjer är intressanta att studera och diskutera året om. Samla de vackra fröna, notera när de stora bladen byter färg på hösten och upptäck knopparna!

Foto överst t v: Bioresurs
Foto övriga: Vildana Basic

Att följa en kastanj

Kan vi plantera dem? Den frågan fick Vildana Basic när hennes elever under en utflykt av en slump hittade kastanjer som börjat gro. Ett spännande projekt inleddes och några veckor senare hade elevernas plantor tilldelats en utvald plats i en park i Landskrona.

Text: Vildana Basic, förstelärare på Gantofta skola i Helsingborg och redaktör för Facebooksidan Hållbar utveckling i skolan, www.facebook.com/hallbarutvecklingiskolan
E-post: vildana.basic@helsingborg.se

Det hela började en solig vårdag när klassen besökte en park. Några av mina elever letade efter naturmaterial att bygga med och plötsligt ropade de på mig för att visa vad de hittat. I en hög på marken låg kastanjer ur vilka små plantor börjat gro. Deras fynd ledde till en diskussion om hur växter växer, vad växter behöver och när vädret är mest gynnsamt för just kastanjer att växa. Under diskussionen uttryckte flera elever att de mycket gärna hade velat få följa processen och kunde vi inte plantera våra kastanjer? Vi hade ju faktiskt blomjord på skolan som vi använt i tidigare undervisning som vi kunde använda.

Eleverna valde att plocka lika många kastanjer som det fanns elever i klassen. Alla skulle

få varsin grodd vars utveckling de kunde följa, tyckte de. Väl tillbaka i skolan fick varje elev plantera sin kastanj i en kruka som de markerade med en glasspinne med sitt namn (det är ju faktiskt viktigt att hålla reda på vems kastanj det är). Eleverna fick varsin dagbok där de fick dokumentera vad som hände med kastanjen. Där skulle man kunna läsa om hur fröna planterats, vad plantorna behöver för att växa, vad som händer under processen och när. Där skulle även finnas bilder som eleverna ritat för att avbilda sina iakttagelser. Den stora frågan var: kommer groddarna att fortsätta växa?

Och visst gjorde de det! Snabbt gick det också. Kastanjgroddarna bara växte och växte

och nästan varje dag kunde eleverna se en skillnad. Snart var vi tvungna att göra nya och större krukor till våra plantor eftersom de behövde mer plats. Eleverna tog med sig mjölk- och juicekartonger hemifrån. De fick samarbeta och dekorera sina nya kartongkrukor på olika sätt. När plantorna var omplanterade beskrevs momentet i dagböckerna.

Varje morgon var lika spännande! Vad hade hänt sedan vi hade gått hem? Eleverna hämtade linjaler och mätte sina plantor varje dag. Vems planta var längst idag? Vems var kortast? Varför? Diskussionerna var många och långa och även detta dokumenterades i dagboken.

En plats i "Barnens skog"

Till slut hade vi stora och fina plantor (25 stycken!) i klassrummet. Men vad skulle vi göra med dem? Kunde vi fortsätta att ha dem i klassrummet? Nej, blev svaret, de kommer att bli stora och fina träd som det inte finns plats för i klassrummet! Kunde vi ta med dem hem? Nej, inte det heller. Träd kan inte växa inomhus, varken i skolan eller hemma. Kan vi plantera dem på skolgården? Eller ska vi plantera dem i en park? Till slut fick det bli i en park, men problemet är ju faktiskt att man inte kan och får plantera träd och växter på offentlig plats bara sådär hur som helst.

Jag tog kontakt med parkenheten i Landskrona som blev riktigt glada och inspirerade av vårt projekt. Självklart skulle de hjälpa oss att hitta en så bra plats som möjligt för våra kastanjer. Helst någonstans dit vi kunde åka för att se hur det går för våra träd. Till slut kom beskedet från dem: "Ni kan plantera era kastanjer i Barnens skog." De skickade oss en karta och där hade de markerat ett perfekt ställe just för våra träd, en tillgänglig plats som gör det lätt för oss att hitta våra träd i framtiden. Försiktigt satte vi våra plantor i några dramatenväskor, tillsammans med spadar och dunkar med vatten. Väl framme fick varje elev gräva en grop och plantera samt vattna sin egen planta. När alla var klara åkte vi tillbaka till skolan, ledsna över att lämna våra plantor men samtidigt glada över det vi hade gjort och fått följa i flera veckors tid. Så spännande och roligt det var!

Några dagar gick och plötsligt fick klassen ett brev från parkenheten. Det var ett diplom för deras engagemang i arbetet för den biologiska mångfalden! Så roligt! Detta ledde så klart till frågan: vad kan vi göra mer?

Detta projekt har inspirerat till liknande projekt i olika årskurser jag har haft sedan dess.

Projektet genomfördes för några år sedan i förskoleklass och årskurs 1 på Dammhagskolan i Landskrona.

